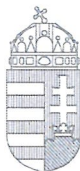

ERKEZETT
2026 JÚN 08.

**A Pécsi Törvényszék
í t é l e t e**

Az ügy száma: 2.Kpk.750.073/2026/3.
Eljáró bíró: Dr. Hum Ferenc

A felperes: Varga László Gábor
(7815 Harkány, József Attila u. 5.)

Az alperes: Harkányi Helyi Választási Bizottság
(7815 Harkány, Petőfi u. 2-4.)

Az alperes jogi képviselője: Bacsáné dr. Kajdity Petra HVI vezető

A per tárgya: Választási ügy

Rendelkező rész

A bíróság az alperes 2026. május 4-én kelt H/2771/2026-4. iktatószámú, 1/2026. (V.4.) számú határozatát helybenhagyja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül fizessen be 30.000 Ft eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illeték bevételi számlájára. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a Pécsi Törvényszéket, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát is. Ha a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A bíróság a megelőző eljárás iratanyaga, illetve a felek nyilatkozatai alapján a következő tényállást állapította meg.
- [2] A felperes a 2026. április 20-án kelt beadványában helyi népszavazást kezdeményezett az alperesnél a következő kérdésben: „Egyetért-e azzal, hogy Harkány Város Önkormányzata által tulajdonolt gazdasági társaságok felügyelői bizottságaiban, önkormányzati képviselő, ne lehessen felügyelőbizottsági tag?” A beadványban rögzítette a felperes, hogy a kezdeményezése nem személyi kérdés, az pozícióról szól, és arra vonatkozik, hogy aktív

önkormányzati képviselő megbízásával párhuzamosan ne tölthessen be FB tagi pozíciót a város tulajdonában lévő gazdasági társaságban.

- [3] Az alperes a 2026. április 21-én kelt H/2771-3/2026. számú közleményében a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (Nsztv.) 37. §-a alapján a benyújtott kérdést nyilvánosságra hozta.
- [4] Az alperes a 2026. május 4-én kelt 1/2026. (V.4.) számú határozatával a felperes által helyi népszavazásra benyújtott kérdés hitelesítését megtagadta.
- [5] Az indokolás az ügytörténet körében hivatkozott az Nsztv. 36. § (3) bekezdésére, 40. § (1) bekezdésére, az ügy érdeme kapcsán az Alaptörvény B) cikk (4) bekezdésére, az Nsztv. 32. § (1) bekezdésére, 34. § (1) bekezdésére, 39. § (1),(2) és 41. § (1),(2) bekezdésére.
- [6] Az alperes szerint három okból kellett a kérdés hitelesítését megtagadni.
- [7] Az első ok az volt, hogy a benyújtott kérdés nem minősül a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügynek. Ezzel összefüggésben utalt az alperes az Nsztv. 32. § (1) bekezdésére, illetve az Alaptörvény 32. cikk (3)-(4) bekezdésére. Utóbbival kapcsolatban kiemelte, hogy a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot, amely más jogszabállyal nem lehet ellentétes.
- [8] Annak eldöntése, hogy az önkormányzat által tulajdonolt gazdasági társaságokban önkormányzati képviselő ne lehessen felügyelőbizottsági tag, nem minősül társadalmi viszonyoknak. Az összeférhetlenséggel kapcsolatban utalt az irányadó jogszabályokra, így Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.), a Ptk., illetve a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény (Taktv.) rendelkezéseire. Utalt arra, hogy az Mötv. az önkormányzati képviselőkre, a Ptk. a felügyelőbizottságok tagjaira, a Taktv. pedig a köztulajdonban álló gazdasági társaságok felügyelőbizottságára vonatkozóan rögzít szabályokat.
- [9] A fentiekén túlmenően kiemelte, hogy a helyi népszavazásra benyújtott kérdés megalkotására vonatkozóan nincs a helyi önkormányzatnak felhatalmazása. Abban az esetben, ha a helyi önkormányzat valamely tárgykörben nem alkotja meg a rendeletét, nem a helyi népszavazás a megfelelő eszköz annak kikényszerítésére, hanem az Mötv. 137. §-a alapján a kormányhivatal indítványozhatja a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását. Rögzítette végül ezen indok kapcsán, hogy az összeférhetlenségi szabályok megalkotása törvényi tárgykör, így az nem vonható a helyi közügyek körébe (Mötv. 10. § (2) bekezdés).
- [10] A második elutasítási indok kapcsán kiemelte az alperes, hogy a kérdés az Nsztv. szerinti tiltott tárgykörbe is tartozik. Ezzel kapcsolatban idézte az Nsztv. 32. § (2) bekezdés c) pontját, amely szerint a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről nem lehet népszavazást tartani. A szervezetalakítási szabadság azt jelenti, hogy a képviselő-testület szabadon dönt az önkormányzat és az általa feladatokat nyújtó rendszer szervezetének kialakításáról. A képviselő-testület szervezetalakítási autonómiájának indokolatlan korlátozását jelentené egy olyan, helyi népszavazási kezdeményezéssel esetlegesen elfogadott döntési helyzet, ami azt írná elő, hogy önkormányzati képviselő ne lehessen

felügyelőbizottsági tag. Ezzel összefüggésben utalt az Mötv. magyarázatára. Kiemelte, hogy a felperes által hivatkozott pozíció betöltésére vonatkozó szabályok meghatározása már szervezetátalakítási kérdésnek minősül, az Nsztv. 32. (2) bekezdés c) pontjában rögzített korlát miatt azonban e körben nem lehet népszavazást tartani.

- [11] Harmadik okként hivatkozott az alperes arra, hogy a felperes által feltett kérdés az egyértelműség követelményébe ütközik, így ellentétes az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglaltakkal.
- [12] Álláspontja szerint a kérdés nem egyértelmű, ugyanis nem rögzíti, hogy milyen önkormányzati képviselő vonatkozásában kerüljön megalkotásra a népszavazásra benyújtott kérdésben szereplő szabály (települési önkormányzati képviselő, vármegyei önkormányzati képviselő, fővárosi kerületeknél feladatot ellátó képviselő, nemzetiségi önkormányzatok munkájában résztvevő képviselő). Nem világos, hogy az egyes önkormányzat-típusok vonatkozásában a népszavazási kérdés alapján valamennyi önkormányzati képviselő nem lehet felügyelőbizottsági tag, vagy csak az adott település saját helyi önkormányzati képviselői, vagy esetlegesen nemzetiségi önkormányzati képviselők az érintett személyek. Nem tartotta továbbá egyértelműnek az alperes azt, hogy milyen formában és milyen arányban tulajdonolt gazdasági társaságokra vonatkozik a kérdés. A megfogalmazás nyelvtani értelmezésből az tűnik ki, hogy kizárólag a 100 %-os önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságokra vonatkozik; megjegyezte az alperes, hogy jelenleg két többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság van, az egyiknél 100 %-os, a másiknál pedig 99,94 %-os az önkormányzati tulajdon. Rögzítette továbbá az alperes, hogy a kezdeményezésben szereplő kérdés túl hosszú, és a fogalomhasználat sem megfelelő, ugyanis az érintett jogszabályok nem ismerik a „felügyelői bizottságai” kifejezést, a Ptk. és a Taktv. is a felügyelőbizottság fogalmát alkalmazza.
- [13] Az irányadó szempontrendszer alapján idézte az alperes a Kúria, illetve az Alkotmánybíróság egyes döntéseit, kiemelve, hogy a képviselő-testület érvényes népszavazás esetén nem tudná eldönteni, hogy milyen döntéshozatali kötelezettség terheli, milyen önkormányzati képviselőkre terjedne ki a megalkotni kívánt összeférhetlenségi rendelkezés. Nem lehetne továbbá eldönteni azt sem, hogy mely gazdasági társaságokra és a gazdasági társaságok milyen szerveire vonatkozna a megalkotandó szabály.
- [14] A fentiek alapján az alperes megállapította, hogy a kezdeményezésben feltett kérdés az Nsztv. 32. § (1) bekezdésében, illetve 39. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek nem felel meg, továbbá az Nsztv. 32. § (2) bekezdés c) pontja szerinti kizárt tárgykörbe tartozik. Erre tekintettel a kérdés hitelesítését meg kellett tagadni.

Kereseti kérelem

- [15] Az alperessel szemben a fenti határozat felülvizsgálata iránt a felperes nyújtott be keresetet, kereseti kérelme a határozat megváltoztatására és a kérdés hitelesítésére irányult. Megsértett jogszabályként hivatkozott az Nsztv. 41. § (1) bekezdés második mondatára.
- [16] Az alperes által felhozott három elutasítási indokot a keresetlevélben a felperes az alábbiak szerint cáfolta.
- [17] Az első indok kapcsán előadta, hogy a benyújtott kérdés a képviselő-testület hatáskörébe tartozik. Ezzel összefüggésben idézte az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a)-g) pontját, (2)

bekezdését, illetve a 38. cikk (5) bekezdését. Állította, hogy a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében jogosult (és köteles) a saját vagyonával gazdálkodni, azt a feladatai ellátása, elsősorban a helyi közszolgáltatások biztosítása érdekében felhasználni, és ennek során a működés szabályait a törvények keretei között önállóan meghatározni. Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság működési szabályainak megállapítása helyi társadalmi viszonyoknak minősül, mivel a működés a helyi közérdeket kell, hogy szolgálja. Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság felügyelőbizottsági tagjaival szemben sem a Ptk., sem az Mötv., sem pedig a Taktv. nem állapít meg összeférhetetlenségi szabályokat, tehát a kérdés egy törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyra vonatkozott. Idézve az Mötv. 42. § 2. pontját, 107. §-át, illetve a Ptk. 3:4 § (1) bekezdését, állította, hogy az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok felügyelőbizottsági tagjaira vonatkozó szabály megalkotása helyi közügy, amelynek tárgyában a képviselő-testület, mint tulajdonos rendeletet alkothat. Megjegyezte végül ebben a körben, hogy a kérdésre adandó válasz nem szűkíti le a képviselő-testület döntéshozatali kötelezettségét helyi önkormányzati rendelet megalkotására, arra lehetőség van normatív határozat formájában is, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 23. § (2) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján.

[18] Állította, hogy a kérdés nem minősül az Nsztv. 32. § (2) bekezdés c) pontja szerinti tiltott tárgykörnek sem. A kérdésben megjelölt tényállás egy olyan összeférhetlenségi helyzet kapcsán kéri ki a választópolgárok véleményét, amely a helyi önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaságok működésére, nem pedig a szervezetére vonatkozik. Sem a Ptk., sem az Mötv. nem tiltja, hogy a képviselő-testület további összeférhetlenségi szabályokat állapítson meg az érintett gazdasági társaságok felügyelőbizottsági tagjaival szemben. A Ptk. 3:4 § (1) bekezdése szerint a tagok maguk állapíthatják meg a gazdasági társaság működésének szabályait, és csak a Ptk. 3:4 § (3) bekezdésében meghatározott esetekben nem térhetnek el a Ptk. szabályaitól.

[19] A harmadik indok kapcsán kiemelte, hogy a javasolt kérdés – ellentétben az alperes álláspontjával – megfelel az egyértelműség követelményének is. A kérdés első fele alapján egyértelmű, hogy az csak és kizárólag Harkány Város Önkormányzatának képviselőire vonatkozik. Az ezzel összefüggő alperesi kifogás kapcsán kiemelte, hogy a gazdasági társaság formáját azért lett volna irreleváns megjelölni, mert a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (Nvtv.) 9. § (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat csak olyan gazdálkodó szervezetben vehet részt, amelyben felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét. Állította továbbá, hogy a kérdés megválaszolása nem igényel elmélyült szakmai ismereteket a választópolgároktól, illetve maga a kérdés a jogalkotói egyértelműség fogalmának is megfelel. Az Nsztv. 41. § (2) bekezdése nem írja elő, hogy a képviselő-testületi döntés formáját (rendelet, határozat) is meg kell jelölni a feltenni kívánt kérdésben, álláspontja szerint az indokolatlanul leszűkítené a képviselő-testület döntési hatáskörét. A kérdés a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint a kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságokra vonatkozik, az összeférhetlenségi szabály elfogadása tehát kizárólag Harkány Város Önkormányzatára nézve állapítana meg kötelezettséget.

A bíróság döntése és jogi indokai

[20] A kereset az alábbiak szerint megalapozatlan.

[21] Az Nsztv. 32. §-a alapján

(1) A helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

(2) Nem lehet helyi népszavazást tartani

a) a költségvetésről és a zárszámadásról,

b) a helyi adókról,

c) a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről,

d) a képviselő-testület feloszlásának a kimondásáról.

[22] Az Nsztv. 34. § (1) bekezdése szerint helyi népszavazást kezdeményezhet

a) a képviselő-testület tagjainak legalább egynegyede,

b) a képviselő-testület bizottsága,

c) az önkormányzati rendeletben meghatározott számú választópolgár, ami nem lehet kevesebb a választópolgárok tíz százalékánál, és nem lehet több a választópolgárok huszonöt százalékánál.

[23] Az Nsztv. 36. § (3) bekezdése értelmében a magánszemély szervező a kérdés benyújtásakor a nevét, lakcímét és személyi azonosítóját közli a helyi választási bizottsággal. A helyi választási iroda a központi névjegyzékben ellenőrzi a szervező választójogát.

[24] Az Nsztv. 37. §-a alapján a kérdés benyújtását követő munkanapon a helyi választási iroda nyilvánosságra hozza a benyújtott kérdést, a benyújtás időpontját, valamint a szervező nevét.

[25] Az Nsztv. 39. §-a szerint

(1) A helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

(2) A helyi népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szeméremcsúszó vagy más módon megbotránkoztató kifejezést.

[26] Az Nsztv. 41. §-a alapján

(1) A helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

(2) A szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

- [27] Az Alaptörvény B) cikk (4) bekezdése értelmében a nép a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja.
- [28] Az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.
- [29] Az Alaptörvény 32. cikke alapján
- (1) A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között
- a) rendeletet alkot;
 - b) határozatot hoz;
 - c) önállóan igazgat;
 - d) meghatározza szervezeti és működési rendjét;
 - e) gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat;
 - f) meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik;
 - g) e célra felhasználható vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat;
 - h) dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről;
 - i) önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetéseket és elismerő címeket alapíthat;
 - j) a feladat- és hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat;
 - k) szabadon társulhat más helyi önkormányzattal, érdek-képviselési szövetséget hozhat létre, feladat- és hatáskörében együttműködhet más országok helyi önkormányzatával, és tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek;
 - l) törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.
- (2) Feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.
- (3) Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.
- (4) A helyi önkormányzat az önkormányzati rendeletet a kihirdetését követően haladéktalanul megküldi a fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak. Ha a fővárosi és vármegyei kormányhivatal az önkormányzati rendeletet vagy annak valamely rendelkezését jogszabálysértőnek találja, kezdeményezheti a bíróságnál az önkormányzati rendelet felülvizsgálatát.

- [30] Az Alaptörvény 38. cikk (5) bekezdése értelmében az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló gazdálkodó szervezetek törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség, a célszerűség és az eredményesség követelményei szerint.
- [31] Az Mötv. 10. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat – a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével – önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.
- [32] Az Mötv. 107. §-a alapján a helyi önkormányzatot – törvényben meghatározott eltérésekkel – megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost megilletik, terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik.
- [33] Az Mötv. 137. §-a értelmében
- (1) A kormányhivatal indítványozhatja a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását.
- (2) Ha a helyi önkormányzat határidőn belül nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül indítványozhatja önkormányzati rendelet vagy normatív határozat megalkotására való felhatalmazását.
- [34] A Ptk. 3:4 §-a szerint
- (1) A jogi személy létrehozásáról a személyek szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban (a továbbiakban együtt: létesítő okirat) szabadon rendelkezhetnek, a jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.
- (3) A jogi személy tagjai, illetve alapítói nem térhetnek el az e törvényben foglaltaktól, ha
- a) az eltérést e törvény tiltja; vagy
- b) az eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sérti, vagy a jogi személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesülését akadályozza.
- [35] A Jat. 23. § (2) bekezdése alapján normatív határozatban szabályozhatja a helyi önkormányzat képviselő-testülete a saját és az általa irányított szervek tevékenységét és cselekvési programját, valamint az általa irányított szervek szervezetét és működését.
- [36] Az Nvtv. 9. § (2) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat vállalkozási tevékenysége a kötelező feladatainak ellátását nem veszélyeztetheti. A helyi önkormányzat csak olyan gazdálkodó szervezetben vehet részt, amelyben felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét.

- [37] A bíróság osztotta az alperes azon álláspontját, hogy a felperes által benyújtott kérdés nem minősül a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügynek. Az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése rögzíti azt, hogy a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani. Ennek tükrében a bíróságnak azt kellett eldöntenie, hogy a felperes által feltett kérdés a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozott-e. Az Mötv. számtalan helyen meghatározza a képviselő-testület általános feladat- és hatáskörét (pl. 6. §, 8. § (2) bekezdés, 10. § (1)-(3) bekezdés, 12. § (1)-(3) bekezdés, 15. §, 16. § (2) bekezdés). A felperes által hivatkozott Alaptörvény 32. § (1) bekezdésének a),b) pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között rendeletet alkot, illetve határozatot hoz. A bíróság megítélése szerint az önkormányzat által tulajdonolt gazdasági társaságok felügyelőbizottsági tagjainak jogállása nem minősül olyan helyi közügynek, amelynek kapcsán az önkormányzatnak a törvény keretei között rendeletet kellene alkotnia, illetve határozatot hoznia. A helyi közügy a helyi lakosság közszolgáltatásokkal való ellátására és a közhatalom önkormányzati szintű gyakorlására, valamint mindezek szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtésére irányuló tevékenységek összessége. Az önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok felügyelőbizottsági tagjai semmilyen módon nem kapcsolódnak a helyi lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, illetve a közhatalom önkormányzati szintű gyakorlásához. A közhatalom gyakorlása során az önkormányzatok helyi rendeleteket alkothatnak, és saját hatáskörben igazgathatják a település ügyeit (pl. helyi adók megállapítása, közterület-használat szabályozása). A gazdasági társaságokra, még az önkormányzat által - akár egészben, akár részben - tulajdonolt gazdasági társaságokra nem vonatkoztatható a közhatalom gyakorlása, főleg abban az összefüggésben nem, hogy az önkormányzat helyi rendeletet alkothatna ezekre a gazdasági társaságokra. A felperes által hivatkozott Alaptörvény 38. cikk (5) bekezdéséhez fűződő indokolás rögzíti, hogy az Alaptörvény a magyar állam és az önkormányzatok tulajdonát nemzeti vagyonként határozza meg, és ezzel összhangban állapítja meg az azzal való gazdálkodás célját. Ennek megfelelően a nemzeti vagyon kezelése nem szolgálhat magánérdekeket, hanem azt a közösség javára kell használni, kiemelt figyelmet fordítva a végességükre tekintettel védelemre szoruló természeti erőforrásokra. Az indokolás a későbbiekben kifejti azt is, hogy az önkormányzat tulajdonában álló, a gazdasági életben résztvevő szervezetek gazdálkodására az Alaptörvény törvényi szinten részletezendő követelményeket ír elő. Mindebből a bíróság álláspontja szerint egyértelműen leszűrhető az a következtetés, hogy a gazdálkodó szervezetek működésére, illetve szervezeti felépítésére vonatkozóan törvények tartalmazznak kötelező normatívát, rendelkezéseket, amellyel ellentétes az a felperesi állítás, hogy a benyújtott kérdés a képviselő-testület hatáskörébe tartozik. Utal a bíróság az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének a),b) pontjára, amely szerint az önkormányzat a helyi közügyek intézése körében a törvény keretei között alkothat rendeletet, illetve hozhat határozatot. Törvényi keretrendelkezés nincs arra vonatkozóan, hogy az önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság milyen módon működjön, milyen legyen a szervezeti felépítése, ilyen jogszabályra a felperes a keresetében nem utalt.
- [38] A fentiekén túlmenően helyesen hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperes által jelzett összeférhetetlenség nem minősül helyi társadalmi viszonyoknak, főleg nem olyannak, amely törvény által nem szabályozott. A társadalmi viszonyok jellegüknél fogva a társadalmat, mint az emberek összességét jelentik, amelynek egyik szintje az adott önkormányzat területén élő emberek összessége. Ebbe nyilván nem illeszthető bele, hogy az érintett gazdasági társaságok felügyelőbizottsági tagjaira milyen, a felperes által elképzelt korlátozások vonatkozzanak. Mindezen túlmenően helyesen utalt az alperes arra, hogy az érintett három jogszabály, azaz az Mötv., a Ptk., illetve a Taktv. tartalmaz rendelkezéseket adott gazdasági társaságok

felügyelőbizottságaira vonatkozóan, az itt rögzített törvényi korlátokat nyilván nem lehet kiegészíteni egy önkormányzati rendelettel.

- [39] A bíróság megítélése szerint a felperes tévesen hivatkozott a Jat. 23. § (2) bekezdésére. E törvényhely azt teszi lehetővé, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete normatív határozatban szabályozhatja a saját és az általa irányított szervek tevékenységét, illetve cselekvési programját, valamint e szervek szervezetét és működését. Abban az esetben, ha egy települési önkormányzatnak tulajdoni része van egy gazdasági társaságban, az nem azt jelenti, hogy az előbbi törvényhelynek megfelelően ő irányítja e szervnek a tevékenységét, annak cselekvési programját, szervezetét, illetve működését. A normatív határozat belső hatályú közjogi szervezetszabályozó eszköz, amelynek révén a helyi önkormányzat képviselő-testülete a saját munkatervét, illetve bizottságai működését szabályozza. Ez nyilván nem terjedhet ki arra a gazdasági társaságra, ahol a helyi önkormányzat részbenei vagy egészbeni tulajdonos. A gazdasági társaságokra vonatkozóan külön törvények tartalmazznak rendelkezéseket, amelyek semmilyen szinten nincsenek átfedésben a Jat. VI. fejezetében írt közjogi szervezetszabályozó eszközökkel.
- [40] A bíróság a fentiekben kifejtette, hogy a benyújtott kérdés nem minősül a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügynek. Erre figyelemmel nem tartozhat az Nsztv. szerinti tiltott tárgykörbe; az alperes által hivatkozott Nsztv. 32. § (2) bekezdés c) pontja azt rögzíti, hogy milyen, a képviselő-testület hatáskörébe tartozó kérdésről nem lehet népszavazást tartani (személyi, illetve szervezetalakítási kérdés). Tekintettel arra, hogy a kérdés nem tartozik a képviselő-testület hatáskörébe, indifferens az Nsztv. 32. § (2) bekezdés c) pontjára történő alperesi hivatkozás, ott ugyanis alapfeltétel, hogy a képviselő-testület hatáskörébe tartozzon a kérdés, a tilalom a kérdések azon körébe tartozik, amely személyi, illetve szervezetalakítási kérdésnek minősülnek. Az Nsztv. 32. § (2) bekezdés c) pontja tehát a képviselő-testület hatáskörébe tartozó kérdések tekintetében tartalmaz szűkítést, miután a kérdés nem tartozik a képviselő-testület hatáskörébe, így az itt rögzített tilalmat sem lehet értékelni.
- [41] A bíróság az alperesnek a kérdés egyértelműségére vonatkozó álláspontját csupán megszorítással fogadta el. Az alperes ebben a körben hivatkozott arra, hogy a kérdés azért nem egyértelmű, mert nem rögzíti, hogy milyen önkormányzati képviselőre vonatkozik (települési önkormányzat, vármegyei önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat). Ezzel szemben a bíróság megállapítja, hogy a kérdés egyértelmű volt abban a tekintetben, hogy Harkány Város Önkormányzatát jelölte meg, azaz az indítvány kétséget kizáróan települési önkormányzatra vonatkozott. Egyetértett viszont a bíróság az alperessel abban, hogy a „tulajdonolt gazdasági társaságok” kitétel nem volt egyértelmű, a felperes ugyanis nem rögzítette, hogy milyen arányú legyen az önkormányzati tulajdon adott gazdasági társaságban (ez százalékos mértékben rendkívül eltérő lehet). A felperes által hivatkozott Nvtv. 9. § (2) bekezdésének második fordulata a helyi önkormányzatot annyiban korlátozza, hogy a gazdálkodó szervezetben fennálló felelőssége nem haladhatja meg a vagyoni hozzájárulásának mértékét. Az e törvényhelyben rögzített felelősségi mérték korlátozása a tulajdoni arányhoz igazodik. Ez a körülmény (korlát) nem érinti a felperesi indítvány azon hiátusát, hogy milyen arányban tulajdonolt gazdasági társaságokra vonatkozik a kérdés.
- [42] A fentiek alapján a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint az alperes határozatát helybenhagyta (Nsztv. 57. § (3) bekezdés).

[43] A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs (Nsztv. 57. § (3) bekezdés).

Pécs, 2026. június 5.

Dr. Hum Ferenc s.k.
bíró